Fryske urgentieverordening
Informatiesessie gemeenteraden

Programma

- Inleiding en achtergrond: waarom een verordening?
- Hoe ziet de verordening eruit?
- Hoe ziet de uitvoeringsorganisatie eruit?
- Het vervolg/planning
- Ruimte voor vragen

Waarom een urgentieverordening?

- **Meer evenwichtige verdeling van woningen voor alle inwoners**
- **Voorrang voor groepen die extra snel een huis nodig hebben**
- **Gefaseerde invoering**
- **Eén set spelregels voor Fryslan**
- **Tweederde deel woningen naar regulier woningzoekenden**

- Vraag komt sowieso
- Volgorde wijzigt door urgenties, maar ook eerlijke kans voor regulier woningzoekenden

- Verplichting verankerd in Huisvestingswet

Kern van de Huisvestingswet

- Kerninstrumenten lokaal:
  huisvestingsverordening (art. 4) en huisvestingsvergunning (art.7)

Wat moet	Wat mag (mits onderbouwd)
• Urgentie voor specifieke aandachtsgroepen (art. 12 lid 3) • Voorrang voor statushouders (art.12 lid 4)	• Regels over de toewijzing van huurwoningen (rechtvaardige verdeling) • Aanvullende urgentieregels • Vergunningplicht voor wijzigingen in de woningvoorraad • Regels toeristische verhuur • Opkoopbescherming

Wie zijn straks verplicht urgent?

- Mantelzorg ontvangen of verlenen
- Ernstige en chronische medische reden
- Uit maatschappelijke opvang
- Uit vrouwenopvang
- Uitstromen na beschermd wonen of intramuraal verblijf
- Tussen 18 en 23 jaar uit jeugdhulp met verblijf
- Uit de (jeugd)detentie > 3 maanden
- Uitstapprogramma stoppende sekswerkers
- Dakloze gezinnen met minderjarige kinderen

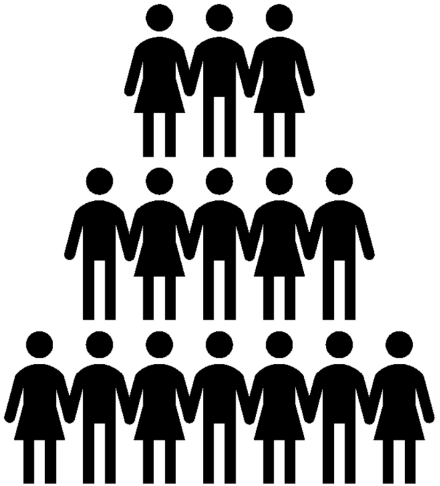
Aantallen op Fries niveau

- Aantal wettelijke urgenten: ± 1.300 (hoog geschat)
- Aantal benodigde woningen statushouders: ± 600

Totaal benodigde woningen: ± 1.900

- Jaarlijks vrijkomende sociale huurwoningen: ± 5.600

Percentage toewijzingen aan urgenten: circa 1/3^{e} deel

Wat wordt anders dan nu

Nu:

- Corporaties geven urgentie (eigen regels)
- Uitvoering door corporaties (samen met o.a. Weer Thuis)
- Klachtencommissie
- Regels via convenanten

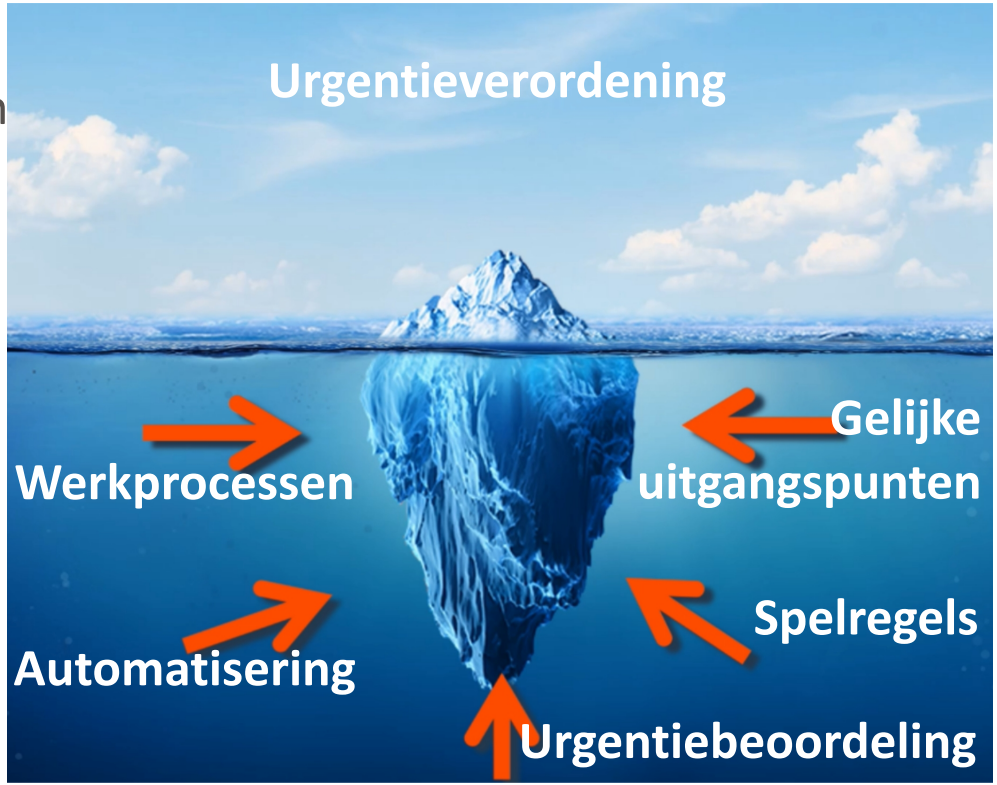
Wordt:

- Urgentie is formele beschikking
- Uitvoering door urgentie-organisatie en partners
- Bezwaar en beroep AWB
- Regels via verordening
- 1/3^{e} deel via verordening, 2/3^{e} deel vrij toewijsbaar (ook tbv andere ‘knelsituaties’ als echtscheiding, calamiteiten)
- Samenwerking in operatie: via samenwerkingovereenkomst

Friese aanpak

- 2024: vaststellen uitgangspunten door colleges
- 2025: zienswijze procedure,
- Na zienswijze: on hold door vertraging in wetgeving
- 2026: formele besluitvorming

Samen met gemeenten, provincie, woningcorporaties, huurdersorganisaties en zorgorganisaties

Uitgangspunten inhoudelijk

1. Eén uniforme regeling
2. Uitbouw bestaande werkwijzen
3. Verruimen aanbod om verdringing te voorkomen
4. Fair-share op basis van
   - Inwonertal (muv stadsvernieuwing en mantelzorg)
   - Passende plek / verantwoording achteraf
   - Eigenstandige positie Wadden
   - zorgpunt: draagvlak en concentratie
5. Rekening houden met draagkracht en draaglast in wijken
6. Zachte landing in wijken en kernen
7. Aanvullende urgentiecategorieën
   - Statushouders
   - Stadsvernieuwingsurgenten
8. Mandaat op centrale plek: Leeuwarden

Fair share

- Rato inwoneraantal (instroom = uitstroom)
- **passende woonplek** nabijheid zorg/voorzieningen
- Maximaal 1/3 mutaties
- Laag aandeel of lage mutatie: bouwen

Verordening

- Op hoofdlijnen
- Verwijzing naar Ministeriële regeling
- Gebaseerd op werkprocessen en ervaringen Weer Thuis

- Aandachtspunt:
  - Categorie dakloze gezinnen met minderjarige kinderen later toegevoegd
  - Afbakening en regeling vanuit ministerie kwamen laat
  - Daarom gefaseerd starten:
    - 1 januari (eerste groepen), 1 juli (dakloze gezinnen)
    - Tijd om het voor deze groep goed te organiseren

Conceptverordening

- Meldingsplicht en instellen huisvestingsvergunning
  - Een op drie vrijkomende woningen (of minder) vergunningplichtig
  - Urgente kandidaten krijgen voor die woning Huisvestingsvergunning
- Urgentieverklaring
  - Urgenten: wettelijke definitie + statushouders
  - Met beschrijving passende woning en begeleiding
- Toekenning woningen
  - Op volgorde urgentieverklaring

Zienswijzen op de verordening

- Vanuit corporaties, huurdersbelangen en adviesraden:
  - Positief over proces, betrokkenheid en uniformiteit
  - Belang goede woonbegeleiding
  - Voortgang herstructurering
- Zorgen van enkele inwoners:
  - Niet urgent en in de knel zit (bijv. echtscheidingen)
  - Concentratie-effect
  - Structureel tekort aan sociale huur
- Enkele technisch-inhoudelijke correcties

Hoe gaan we het doen?
De organisatie

Scenario’s gewogen:

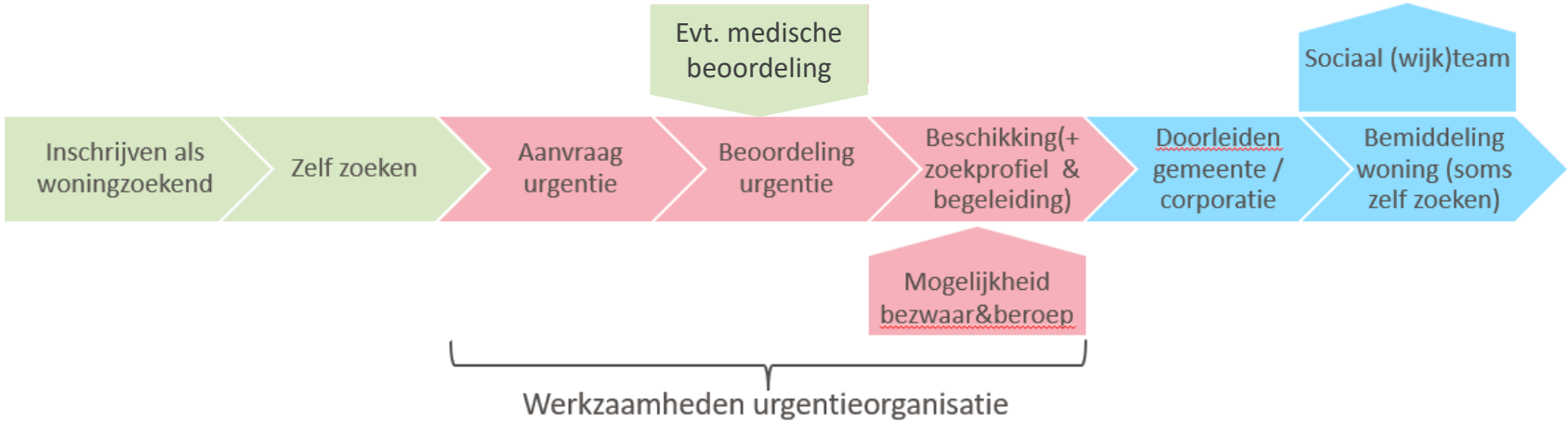
- Elke gemeente voor zich – *conflicteert met uitgangspunten*

  (uniformiteit, aansluiting op werkwijze Weer Thuis, fair-share, draaglast)

  Bovendien: financiële consequentie: 2 tot 3x zo duur

- Nieuwe regio-organisatie of aansluiting bij SDF

Het proces van urgentie kent drie fases, elk met een andere partij die primair aan zet is.

Urgentieorganisatie valt onder centrumregeling

- Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR): samenwerken in publiekrechtelijke constructies
- Deelnemers: centrumgemeente en gastgemeenten
- Mandaat aan centrumgemeente: uitvoering Huisvestingsverordening urgent woningzoekenden Fryslân
- Zienswijze gemeenteraden

-

Kernpunten zienswijzen

- Achtkarspelen
- De Fryske Marren
- Smallingerland
- Weststellingwerf
- Dantumadiel
- Ooststellingwerf
- Waadhoeke

- Zorgen over financiële dekking / organisatie hierop afstemmen
- Noodzaak tijdig evalueren (ook van centrumregeling)
- Goede informatievoorziening naar individuele gemeenteraden
- Zorg voor efficiënte samenwerking met zorgpartijen

Inhoud centrumregeling

- Belang: vastleggen afspraken over de uitvoering van de Huisvestingsverordening urgent woningzoekenden die de Friese gemeenteraden (dan) hebben vastgesteld
- Benoemen centrumgemeente
- Taken Centrumgemeente
- Bevoegdheden centrumgemeente: mandaat, volmacht en machtiging
- Organisatie van de dienstverlening
- Wijziging dienstverlening
- Bekostiging

Vormgeving

- Gemeente Leeuwarden als coördinerende gemeente;
- Urgentie-organisatie als ‘afdeling’ binnen organisatie Leeuwarden
- Fair share in verdeling urgenten en kosten;
- Grondslag: inwonertal per gemeente

Besluitvormend proces

Wat	Datum
Besluitvorming in alle 18 colleges	Q4 – 2026
Besluitvorming in alle 18 gemeenteraden	Q1 – 2027
Publiceren	
Registratie centrumgemeenteregeling in GR-register	
Ingangsdatum urgentieregeling	Afhankelijk van Regeling

Vragen

